

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Amit a zöldsítésről tudni kell

Madarász István

Földművelésügyi Minisztérium

Mezőkövesd, 2018. március 21.

Változások a zöldítésben 2018-tól

Előzmények:

- 2016 nyara: szakértői munkacsoport ülés keretében mutatta be COM delegált módosító elképzeléseit.
- A tagállamok, köztük HU is határozott tiltakozását fejezte ki a tervezett módosításokkal kapcsolatban (növényvédőszer-használati tilalom).
- 2016 szeptember: Lengyel indítvány, 20 MS – köztük HU – sérelmezi a Bizottság azon szándékát, miszerint a tagállamok álláspontjainak ellenére több kérdésben szigorítani és szűkíteni akarja a zöldítés alap jogi aktusban meghatározott kereteit.
- A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2016. október 10-i ülés:
  - kértük a Bizottságot, hogy vonja vissza javaslatát;
  - **COM álláspont:** a delegált jogi aktus módosítására kizárólag az előterjesztett „csomagban” van mód

Változások a zöldítésben 2018-tól

- **2017. február 15:** Biztosok Kollégiuma változatlan formában fogadta el a „csomagot”.
- **Kifogásolás eljárás:** A Tanácsnak és a Parlamentnek kettő+két hónap állt rendelkezésére, hogy a rendeletben foglaltakkal kapcsolatban kifogást emeljen.
- **A kifogásolási eljárásban több tagállam – elsőként Magyarország – élt a lehetőséggel, hogy újból kifejezze egyet nem értését a növényvédőszer-tilalommal kapcsolatban.**
- A szavazást **a Tanács végül nem tűzte napirendre.**
- A brüsszeli Állandó Képviselőtünk kollégáinak segítségével, továbbá a NAK-kal (COPA-COGECA-val) párhuzamosan **markáns lobbis tevékenységet fejtettünk ki** az Európai Parlament irányába.
- Az EP Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság (COMAGRI) kifogást támogató véleményt szavazott meg, de **a plenáris ülésen (néhány szavazat híján) nem született meg a szükséges szavazat-többség.**

Növényvédőszer-használati tilalom 1.

- Az **EFA-ként elszámolni kívánt** nitrogénmegkötő növényvel bevetett területeken, parlagon hagyott területeken, ökológiai jelentőségű másodvetésen és a mezőgazdasági termelés alatt álló erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársávokon tilos növényvédő szert és csávázott vetőmagot használni;
  - Az ökológiai gazdálkodásban engedélyezett növényvédő szereket sem lehet használni.
-

Növényvédőszer-használati tilalom 2.

- növényvédőszer-használati tilalom a bejelentett szántóterület legalább 5%-ának megfelelő területen, **kizárólag az EFA-ként elszámolni kívánt területnagyságon** (súlyozási tényezők figyelembevétele);
- a N-megkötő növények (elsősorban a szója, borsó, babfélék, lucerna, csillagfürt) esetében jelenthet nagyobb változást;
- ha a termesztés során nem alkalmaznak növényvédő szert, a terület továbbra is elszámolható EFA-területként;
- ez egyáltalán **nem befolyásolja a SAPS és a termeléshez kötött fehérjenövény-támogatás** feltételeit vagy összegét;

Növényvédőszer-használati tilalom 3.

- **Megvizsgálandó:** a növényvédőszer-mentes termesztés kivitelezhetősége az adott termőhelyen.
- **Alternatíva:** EFA-kötelezettség más kultúrával vagy EFA-területtípussal történő kielégítése
- **A tilalommal érintett időszakok EFA-típusonként:**
  - **parlagon hagyott terület:** a pihentetés időtartama alatt (tárgyév jan. 1- aug. 31.);
  - **ökológiai jelentőségű másodvetés:** a kötelező fenntartás alatt (vetéstől sz. 60 nap);
  - **nitrogénmegkötő növény:**
    - egynyári: vetéstől betakarításig;
    - évelő: az év azon részében, mely alatt a növény a területen van;
  - **termelés alatt álló erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársáv:** a sávon a termelt növénykultúra vetésétől betakarításáig;

Növényvédőszer-használati tilalom 4.

- Vis maior:
  - a gazdálkodó növényállományának egy részét vagy teljes egészét sújtó járványos, fertőző megbetegedés;
  - vagy zárlati, vagy Magyarország területén még nem honos károsító, illetve károkozó ellen hozott hatósági intézkedés
- A gazdálkodónak az **egységes kérelemben nyilatkoznia kell**, hogy az EFA-ként elszámolni kívánt területen használ-e növényvédő szert (igen/nem).
- A **gazdálkodási napló egyes betétlapjainak vezetési kötelezettsége**, melyet a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében ellenőriz.

További változások

- Előző években EFA kérelemmel érintett fizikai blokkokban **fás sáv, táblaszegély és erdő menti hektársáv** fedvény is kialakításra kerül 2018-tól (*a már meglévő fedvényeken kívül, definícióik is módosulnak*).
- A „**fasor**” mint külön igényelhető EFA-elem beolvad a „**fás sávba**”.
- **Fás sáv:**
  - A **fás sáv** átlagosan legfeljebb 20 méter széles lehet, viszont ebből a 20 méterből egy átlagosan 10 méter széles terület lesz igényelhető.
  - Legalább 30 méter hosszú egybefüggő területet kell, hogy alkosson (lineáris jelleg), mely terület szántóterülettel érintkezik.
  - Fás sáv esetében lehet egy **legfeljebb 5 méter széles puffer** (pl. földút) a szántó és a fás sáv között

További változások

- A **táblaszegély** átlagos 20 méteres szélességéből mind a 20 méter leigényelhető, legalább 30 méter hosszan kell érintkezzen a szántóterülettel, mellyel közvetlenül szomszédosan kell elhelyezkednie.
- 2018-tól az **EFA-val közvetlenül szomszédos EFA is beszámítható** (1. és 2. körös EFA)
  - Lehetőségek:
    - 1. körös EFA fás sáv, 2. körös EFA táblaszegély **vagy** vízvédelmi sáv;
    - 1. körös EFA táblaszegély, 2. körös EFA fás sáv **vagy** vízvédelmi sáv.
  - Ugyanolyan típusú EFA-területek egymás mögött nem elszámolhatóak.

Fás sáv I.

Magyarázat: A bal oldali ábrán a sárga sraffozott területtel van jelölve a jelenlegi szabály szerint (max. 10 méter szélességű) kérelmezhető és elszámolható fás sáv. A jobb oldali ábrán pedig a 2018-tól érvényes előírások szerint, a kék határvonal jelenti a szabályoknak megfelelően kijelölt fás sávot, a sárga sraffozott terület pedig azt a részt, amely ebből az elemből a közvetlen érintkező szántóterülethez kérelmezhető és elszámolható.

Fás sáv II.

Magyarázat: A bal oldali ábrán a kék vonallal lehatárolt fás sáv látható, melyen egy sárga sáv a 20 m-es átlagszélességet mutatja. A képen látható, hogy a valóságban létező elem szélessége helyenként meghaladja a 20 m-t, helyenként annál keskenyebb. A jobb oldali ábra pedig azt mutatja, hogy ugyanezen fás sávból csak a szántó felé eső átlagolt 10 méteres sáv (sárga sraffozott terület) számolható el EFA-területként.

Példák

Fás sáv

Forrás: MÁK

Erdőszél mentén fekvő támogatható hektársáv

Forrás:MÁK

Fa- és bokorcsoport

Forrás: MÁK

További változások

- **A rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény és a nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület esetében a súlyozási tényező értéke 0,5-re illetve 1-re emelkedik.**
- **Az omnibusz rendelet hatályba lépésével olyan gazdaságok is mentesülhetnek a terménydiverzifikáció és az ökológiai jelentőségű terület kijelölési kötelezettség alól, akik szántóterületük vagy mezőgazdasági területük több, mint 75%-án a mentességet biztosító növénykultúrát vagy növénykultúrákat termesztenek és a fennmaradó szántóterületük nagyobb, mint 30 hektár.**

További változások

Uniós iránymutatás alapján:

- A **0,25 hektárnál kisebb méretű**, táblaszintű EFA-elemek is igényelhetők és elszámolhatók lesznek.

Tagállami hatáskörben:

- A **nitrogénmegkötő növényeknél a minősített szaporítóanyag felhasználását** saját névre szóló, meghatározott adattartalmú számlával is lehet igazolni.
- A **keleti kecskeruta** nitrogénmegkötő növénykultúra (nem állandó kultúra).
- A „**vizes árok**” kikerül az önálló EFA-elemek hazai rendszeréből.
(de beolvadhat a mellette lévőbe)
- **Meliorációs retek** elismerhető az ökológiai jelentőségű másodvetés keverékében.

EFA megállapított területek 2015, 2016

EFA típus megnevezés	2015		2016	
	Elfogadott EFA elemek területe (ha)	Elfogadott EFA elemek súlyozott területe (ha)	Elfogadott EFA elemek területe	Elfogadott EFA elemek súlyozott területe
parlag	116 637,10	116 637,10	80 519,74	80 519,74
sövény, fás sáv	1 769,87	3 447,18	1 188,97	2 377,93
vízvédelmi sáv, folyóvíz	12,29	17,29	11,42	17,13
vízvédelmi sáv, állóvíz	0,36	0,55	4,48	6,71
energiaültetvény (sarjerdő)	555,23	166,56	722,14	216,64
facsoport	204,86	307,33	136,61	204,94
erdősített terület	4 708,72	4 708,72	3 132,23	3 132,23
gémeskút	0,06	0,06	0,02	0,02
öko. másodvetés	152 676,77	45 803,03	186 867,23	56 060,20
nitrogénmegkötő növényekkel fedett terület	209 406,97	146 584,87	211 296,41	147 907,53
termelés nélküli erdőszél menti sáv	256,35	384,52	130,75	196,13
tavak	33,43	50,15	27,30	40,95
kunhalom	107,65	107,65	77,77	77,77
fasor	188,62	377,24	1,79	3,58
termeléses erdőszél menti sáv	1 506,00	451,80	1 104,60	331,40
táblaszegély	3 111,71	4 667,56	1 979,19	2 968,96
vizes árok	844,52	1 689,05	463,01	926,03
magányos fák	0,80	1,20	0,76	1,14
Összesen	492 021,32	325 401,85	487 664,41	294 989,03

EFA bejelentett adatok 2017

EFA típusa	Megjelölt EFA elemek területe (ha)	Megjelölt EFA elemek súlyozott területe (ha)
parlag	84 354,84	84 354,84
sövény, fás sáv	949,69	1 899,39
energiaültetvény (sarjerdő)	449,81	134,94
vízvédelmi sáv, folyóvíz	10,95	16,42
facsoport	136,59	204,90
vízvédelmi sáv, állóvíz	5,33	7,99
erdősített terület	7 112,42	7 112,42
gémeskút	0,01	0,01
öko. másodvetés	182 389,87	54 716,98
nitrogénmegkötő növényekkel beültetett terület	260 423,35	182 296,43
termelés nélküli erdőszél menti sáv	113,33	170,01
kunhalom	91,00	91,00
tavak	35,73	53,60
táblaszegély	1 271,66	1 907,61
termeléses erdőszél menti sáv	778,04	233,42
fasor	2,43	4,86
vizes árok	319,56	639,12
magányos fák	0,61	0,91
terasz	0,05	0,09
Összesen	538 445,25	333 844,94

- 2017-re még csak a bejelentett adatok állnak rendelkezésre.
- Az adatok ugyanazt mutatják, mint a megelőző két évben: táblaszintű EFA-elemek dominanciája.

Összegzés, egyéb információk

- **2018 kérdése:** a növényvédőszer-használati tilalom hogyan befolyásolja majd a gazdálkodók döntéseit?
- **EFA-fedvény** 2018-tól beépített új elemei csak az **eddig igényelt blokkokból** kerülnek ki
  - => előfordulhat, hogy a gazdálkodó olyan, **eddig nem igényelt elemet szeretne bejelenteni, mely nincs a fedvényben** (változásvezetési kérelem)

Összegzés, egyéb információk

- **A Zöldítés Gazdálkodó Kézikönyv frissített kiadása is várható**
(FM és NAK honlapon elektronikusan lesz elérhető)
- **+1 segédanyag a NAK kiadásában**
- **A 10/2015/FM rendelet kihirdetési engedélyezésen**
- **2017-ben sem kellett állandó gyep visszaállítást elrendelni.**

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

